แนวทางการบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครอง สุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดในภาค ตะวันออกของประเทศไทย^{*} Guidelines for Law Enforcement on The Health Protection of Non-Smokers in

The Eastern Tourism Beach of Thailand

ชิดวพร พิศลยบุตร โต๊ะวิเศษกุล

211

ับทคัดย่อ

พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 บัญญัติ ขึ้นเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ มีการนิยามให้ ความหมายของคำว่า "สถานที่สาธารณะ หมายถึง สถานที่หรือยานพาหนะ ใดๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้" และพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ ไม่สูบบุหรี่ เช่น ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ (17) พ.ศ. 2549 และ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ (18) พ.ศ. 2550 กำหนดให้ ลิฟต์โดยสาร

[ั]บทศวามนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานการวิจัยเรื่อง แนวทางการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองสุขภาพ ผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดในภาคตะวันออกของประเทศไทย "ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สุขา สนามเด็กเล่น มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับอุดมศึกษา ขึ้นไป สวนสัตว์ ตลาด ฯลฯ เป็นสถานที่สาธารณะที่ได้รับการคุ้มครองสุขภาพ ผู้ไม่สูบบุหรี่

บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดไม่ได้รับการคุ้มครองตาม พระราชบัญญัติฉบับนี้เพราะไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นสถานที่สาธารณะตาม พระราชบัญญัตินี้ งานวิจัยนี้เสนอว่า ควรมีแนวทางการบังคับใช้กฎหมายเพื่อ คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด เพื่อคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพดี ต่อสุขภาพ หายใจด้วยอากาศที่บริสุทธิ์ไม่ถูกรบกานด้วยสารพิษจากควันบุหรี่ จากการศึกษาวิจัยพบว่าการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลชายหาดแม้ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอย่างร้ายแรงแต่ก็เป็นปัญหา ก่อภัยคุกคามต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้น เช่น เศษขยะจากก้นบุหรี่ อันตรายต่อสุขภาพของผู้ใกล้ชิด การเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ต่อบุตรหลานที่ไปท่องเทียวด้วยกัน การสร้างความรู้สึกที่ไม่มีความสุขในการ ท่องเที่ยว การก่อความรำคาญต่อนักท่องเทียว ในการแก้บัญหาหรือลดปัญหา

เหล่านี้ ควรมีประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่กำหนดให้บริเวณแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นทะเลขายหาด เป็นสถานที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ และควร กำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่ให้เป็นเขตปลอดบุหรี่

Abstract

Non-Smokers's Health Protection Act, B.E. 2535(1992) is enacted to protect the health of non-smokers in public place. According to this Act, the term "public place" means any place or vehicle where the public is entitled to enter. This Act empowers the Minister of Public Health to designate the name or types of public places where the health of non-smokers shall be protected, such as,the Ministry of Public Health Announcement (No.17) B.E.2006, the Ministry of Public Health Announcement (No.18) B.E.2007 designating passenger elevators, toilets, playgrounds, universities or educational institutions at the higher education level upwards, zoos, markets etc. as public places protecting the health of non-smokers.

The beach areas of tourist attractions are not protected by this Act because these areas are not designated as public places. This research suggests that the law enforcement guidelines should be found to protect the health of non-smokers in the beach areas of tourist attractions and to protect the fundamental rights of individuals seeking environment of good quality, good health and for the individuals to breathe fresh air which is not disturbed by toxic element from cigarette smoke.

This research found that even smoking in the beach areas of tourist attractions does not cause serious health hazard to the health of non smokers, smoking in those areas cause problems, such as cigarette butt waste, health hazards for close ones, setting bad examples for children who travel together, spoiling a pleasure of travelling, causing nuisance for tourists. The Ministry of Public Health Announcement should be made to define beaches as public places in order to solve or lessen the problems. Under this proposed Announcement some parts or all parts of beach areas should be designated as non-smoking area.

บทนำ

บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อ สุขภาพ มีสิทธิที่จะหายใจด้วยอากาศที่บริสุทธิ์ การที่ต้องหายใจเอาอากาศที่มี ควันบุหรี่ซึ่งมีสารที่เป็นพิษต่อร่างกายปะปนอยู่ จึงเป็นการรบกวนสิทธิขั้น พื้นฐานของบุคคล โดยเฉพาะบุคคลผู้ไม่สูบบุหรี่ การสูบบุหรี่นั้นนอกจากจะมี ผลต่อผู้สูบโดยตรงแล้ว ยังทำให้ผู้อื่นที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงได้รับควันบุหรี่

ต้องจำยอมหายใจสูดเอาพิษจากควันบุหรี่เข้าไปด้วย และได้รับผลกระทบ เช่น มีผลต่อเด็ก โดยการสูบบุหรี่ของคนในครอบครัว ทำให้เด็กป่วยด้วยโรคหลอด ลมอักเสบ ปอดบวม หอบหืด หูชั้นกลางอักเสบเพิ่มมากขึ้น มีผลต่อหญิงมี ครรภ์ที่สูบบุหรี่ โดยจะทำให้น้ำหนักตัวขณะตั้งครรภ์เพิ่มน้อยกว่าปกติ และมี โอกาสแท้ง คลอดก่อนกำหนด ตกเลือดระหว่างคลอดและหลังคลอดมากเป็น 2 เท่าของหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่สูบบุหรี่ นอกจากนั้นยังทำให้เกิดภาวะรณกาะต่ำ และรกลอกตัวก่อนกำหนดมากขึ้น บุตรที่คลอดจากมารดาที่สูบบุหรือาจจะมี น้ำหนักและความยาวน้อยกว่าปกติ พัฒนาการด้านสมองช้ากว่าปกติ อาจมี ความผิดปกติทางระบบประสาทและระบบความจำ มีผลต้อคู่สมรสของผู้สูบ บุหรี่ ที่จะมีโอกาสเป็นมะเร็งปอดมากกว่าคู่สมรสที่ไม่สูบบุหรี่ 2 เท่า มีความ เสี่ยงที่จะเป็นโรคหัวใจ 3 เท่า และเสียชีวิตเร็วกว่าปกติถึง 4 ปี มีผลกระทบต่อ คนทั่วไป ที่ต้องอยู่ในบรรยากาศที่ผู้อื่นสูบบุหรี่ ควันบุหรี่จะทำให้เกิดอาการ เคืองตา ปวดศีรษะ คัดจมูก น้ำมูกไหล โดยเฉพาะผู้ที่มีอาการหอบหืด โรค หัวใจ โรคหลอดลมอักเสบ จะทำให้มีอาการของโรคเพิ่มมากขึ้น¹ การสูบบุหรื่ จึงมีใหษทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น ด้วยเหตุที่การสูบบุหรี่มีผลเสียต่อสุขภาพ ิสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งผลกระทษต่อสังคม เศรษฐกิจ องค์การอนามัยโลกจึงมี นโยบายในการควบคุมผู้าัสูบระหว่างประเทศ (International Tobacco Control Policy) โดยได้มีการประชุมร่างกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุม ยาสุษ (WHO Framework Convention on Tobacco Control (WHO FCTC)) เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2546 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2548 มี ประเทศเข้าร่วมเป็นภาคีถึง 168 ประเทศ ในส่วนของการคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรื่ นั้นจะเห็นว่าใน มาตรา 4 หลักน้ำ ข้อ 1 (Article 4 Guiding principles)ได้วาง กรอบไว้ว่า "Every person should be informed of the health consequences, addictive nature and mortal threat posed by tobacco consumption and exposure to tobacco smoke and effective legislative, executive, administrative or other measures should be contemplated at

ำกลุ่มควบคุมการบริโภคยาสูบ สำนักโรคไม่ติดต่อ. *บุหรี่หรือสุขภาพ,* 2546, หน้า 3-4,

the appropriate governmental level to protect all persons from exposure to tobacco smoke"² ซึ่งมีสาระสำคัญว่าบุคคลทุกคนควรได้รับแจ้ง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ธรรมชาติการเสพติด และผลของการบริโภคยาสูบ และการสูดดมควันยาสูบ รัฐบาลควรจัดการด้วยมาตรการต่างๆ โดยออก กฎหมาย หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมในการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการสูดดม ควันยาสูบ ปัจจุบันทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยตื่นตัวในการรณรงค์ไม่สูบบุหรื่ ในรูปแบบต่างๆ ประเทศไทยมีมาตรการต่างๆ ในการควบคุมการบริโภคยาสูบ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้ให้การศึกษาแก่เยาวชน และประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับ สารพิษที่อยู่ในบุหรี่ โทษและโรคที่สาเหตุเกิดจากบุหรี่ การออกกฎหมายห้าม โฆษณา ห้ามขายแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ข้อความรูปภาพคำเตือนบนซองบุหรี่ ทำให้การสูบบุหรี่ของประชากรูไทยลดลง

อย่างไรก็ตามแม้วาการสูบบุหรี่ของประชากรไทยจะมีแนวโน้มลดลง แต่ก็ยังมีผู้สูบบุหรี่เป็นประจำ จากรายงานขององค์การอนามัยโลกแจ้งว่า ขณะนี้ทั่วโลกมีผู้สูบบุหรี่ประมาณ 1,300 ล้านคน จำนวนบุหรี่ที่สูบต่อวันมี มากกว่า 15,000 ล้านมวน โดยกว่าครึ่งหรือร้อยละ 54.5 ของผู้สูบบุหรี่ทั้งหมด อยู่ในเอเซีย รองลงมาคือแอฟริกาและประเทศตะวันออกกลางและยุโรป ตะวันออกมีร้อยละ 10.8 ยุโรปตะวันตกมีร้อยละ 9.3 ลาตินอเมริกาและหมู่ เกาะแคริบเบียนมีร้อยละ 8.9 และอเมริกาเหนือมีร้อยละ 4.6 ผู้ที่เสียชีวิตจาก การสูบบุหรี่มีประมาณ 5 ล้านคนต่อปี ในจำนวนนี้ประมาณครึ่งหนึ่งอยู่ใน ประเทศกำลังพัฒนาและมีการคาดกันว่าในอีก 25 ปีข้างหน้า จำนวนผู้เสียชีวิต จากการสูบบุหรี่จะเพิ่มขึ้นเป็นปีละ 10 ล้านคน จากสถานการณ์การสูบบุหรี่ ทั่วโลกดังกล่าว จะทำให้ครึ่งหนึ่งของผู้สูบบุหรี่ทั่วโลกในขณะนี้ (ที่มีประมาณ 650 ล้านคน) เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ในอนาคต โดยครึ่งหนึ่งจะเสียชีวิตใน ช่วงวัยทำงาน ซึ่งเป็นการสูญเสียชีวิตก่อนวัยอันควรเป็นเวลาถึง 20-25 ปี³ จะ เห็นว่ายังคงมีการสูญเสียชีวิตด้วยสาเหตุจากควันบุหรี่

² The World Health Organization*. WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.* Web. http://www.who.int/fctc/en/. 24 Feb 2010. ³ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. *สถานการณ์การสูบบุหรี่ของประเทศไทย*. 2550. หน้า 1.

สำหรับประเทศไทยมีพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี พ.ศ.2535 โดยมีเหตุผลความจำเป็นในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ว่า "เป็นการยอมรับในทางการแพทย์ว่าควันบุหรี่เป็นผลเสียแก่สุขภาพของผู้สูบ และผู้ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่ใกล้เคียงหลายประการ เช่น อาจทำให้เกิดมะเร็งของปอด และอวัยวะอื่น โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ อีกทั้งควันบุหรี่ยังทำให้โรคบางโรค เช่น โรคหอบ หืด หรือโรคภูมิแพ้มีอาการกำเริบขึ้น นอกจากนั้นยังพิสูจน์ได้ว่าการที่ ผู้ไม่สูบบุหรี่ต้องสูดควันบุหรี่ซึ่งผู้อื่นสูบเข้าไปก็ยังเป็นผลเสียแก่สุขภาพของผู้ นั้น เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับผู้สูบบุหรี่เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้สูดควัน บุหรี่นั้นเป็นเด็ก สมควรที่จะคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่มิให้ต้องรับควัน บุหรี่ในสถานที่สาธารณะ โดยการห้ามสูบบุหรี่ในบางสถานที่หรือการจัดเขตให้ สบบุหรี่โดยเฉพาะหรือโดยวิธีอื่นๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้"* แม้ว่าประเทศไทยจะมีการออกกฎหมายพระรวชบัญญัติดังกล่าวขึ้น เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะแล้วก็ตาม แต่ความ หมายของคำว่าสถานที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่ สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 นั้นไม่ได้ครอบคลุมสถานที่สาธารณะทั้งหมด แม้ว่าตาม มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 จะ ได้ให้นิยามความหมายคำว่า"สถานที่สาธารณะ" หมายถึง สถานที่หรือยาน พาหนะใดๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ ไว้ก็ตาม แต่ตาม มาตร์ 7 4(1) ของพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 ก้ำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจในการประกาศ ในราชกิจจานุเบกษากำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการ ้คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ว่าหมายถึงสถานที่ใดบ้างที่ได้รับการคุ้มครอง สุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ซึ่งในปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ อาศัยอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้หลายสถานที่ เช่น ประกาศให้ สวนสัตว์ สนามกีฬา ยานพาหนะโดยสารประจำทาง ยานพาหนะโดยสาร

⁴ ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535. 2535.

รับจ้าง รถรับส่งนักเรียนหรือนักศึกษาทุกประเภท ที่พักผู้โดยสาร หรือบริเวณที่ ใช้รอก่อนหรือหลังการใช้บริการยานพาหนะโดยสารทุกประเภท ลิฟต์โดยสาร ตู้โทรศัพท์สาธารณะหรือบริเวณให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ สุขา อาคารโรง มหรสพ ห้องสมุด ห้องประชุมอบรมสัมมนา ร้านขายยา คลินิก โรงเรียน สถาน ศึกษาหรือสถาบันการศึกษาที่ต่ำกว่าอุดมศึกษา สนามเด็กเล่น ห้างสรรพสินค้า สถานเสริมความงาม เป็นสถานที่ที่ได้รับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ดังนั้นจะเห็นว่าในการกำหนดว่าสถานที่ใดเป็นสถานที่สาธารณะที่ได้รับการ คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ การกำหนดบริเวณ เขตพื้นที่ของสถานที่สาธารณะให้เป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่จะถูก กำหนดโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข หากสถานที่สาธารณะใดไม่มี ประกาศรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศกำหนดไว้ให้เป็นสถานที่ สาธารณะ ผู้ไม่สูบบุหรี่ก็จะไม่ได้รับความคุ้มครองเพราะมิใช่สถานที่สาธารณะ ที่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

สถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ขายหาดไม่ได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นสถานที่สาธารณะที่ได้รับการคุ้มครอง แต่อย่างใด ดังนั้นทำให้นักท่องเที่ยว ประชาชน รวมทั้งเด็กที่อยู่ในบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดที่ไม่ได้เป็นผู้สูบบุหรี่ ไม่ได้รับความคุ้มครองตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ยังคงต้องสูดควัน บุหรี่ร่วมกับผู้สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด ทั้งที่บริเวณ สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด ควรจะเป็นสถานที่ที่มีสิ่งแวดล้อมและมี อากาศที่ดีต่อสุขภาพ นักท่องเที่ยวไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ที่มาเที่ยวย่อมต้องการ สูดหายใจอากาศที่บริสุทธิ์ แต่เมื่อมีผู้สูบบุหรื่อยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลซายหาด ทำให้นักท่องเที่ยวต้องสูดควันบุหรื่อยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ลุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยที่เราไม่สามารถดำเนินการใดๆ กับผู้สูบบุหรี่ได้ บุคคลทุกคนมีสิทธิขึ้นพื้นฐานในการที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อ สุขภาพ มีสิทธิที่จะหายใจด้วยอากาศที่บริสุทธิ์ การที่ต้องหายใจเอาอากาศที่มี ควันบุหรี่ซึ่งมีสารที่เป็นพิษต่อร่างกายปะปนอยู่ จึงเป็นการรบกวนสิทธิขั้น พื้นฐานของบุคคล ดังนั้นเพื่อคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลซายหาดให้พ้นจากการสูดดมควันบุหรี่จึงควรมีการกำหนดให้บริเวณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดเป็นสถานที่สาธารณะที่ได้รับการคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ในการที่จะ กำหนดให้แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดเป็นสถานที่สาธารณะที่ได้รับการ คุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาวิจัย สำรวจ ค้นคว้าหาข้อมูลว่าหากจะกำหนดให้แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดเป็น สถานที่สาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ จะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร บ้าง มีปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไรในการกำหนดให้แหล่งห่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาดเป็นสถานที่สาธารณะรวมทั้งจำเป็นต้องศึกษาถึงแนวทางในการ ดำเนินการจัดพื้นที่คุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ว่าควรกำหนดพื้นที่อย่างไรควรกำหนด ให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมดหรือกำหนดเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งของแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดให้เป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา ปัญหา และแนจทางในการกำหนดให้แหล่งท่องเที่ยวที่

เป็นทะเลขายหาดเป็นเขตปลอดบุหรีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของ ผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535

 เพื่อศึกษา ปัญหา และแนวทางในการดำเนินการการจัดการเขต ปลอดบุหรี่ในพื้นที่แหล่งท้องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดว่าควรมีการดำเนินการ จัดการอย่างไร ควรจัดพื้นที่ในการคุ้มครองโดยกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ ทั้งหมดหรือกำหนดเฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ขายหาด

 เพื่อศึกษาถึงทัศนคติ ความรู้ ความต้องการ ปัญหา และความคิด เห็นที่มีต่อการกำหนดและการดำเนินการให้แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด เป็นเขตปลอดบุหรี่ของนักท่องเที่ยวทั้งที่เป็นผู้สูบบุหรี่ และผู้ไม่สูบบุหรี่

สมมติฐานของงานวิจัย

บุคคลทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ ดีต่อสุขภาพ มีสิทธิที่จะหายใจด้วยอากาศที่บริสุทธิ์ ดังนั้นเมื่อมีผู้สูบบุหรี่ใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด จึงเป็นการรบกวนสิทธิขั้นพื้นฐาน ของบุคคล โดยเฉพาะบุคคลผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ด้องหายใจเอาอากาศที่มีควันบุหรี่ซึ่ง มีสารพิษต่อร่างกายปะปนอยู่เข้าไป จึงต้องมีการดูแลคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบ บุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขออกประกาศกำหนดให้แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดเป็น สถานที่สาธารณะที่ได้รับการคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัญหา และแนวทางในการกำหนดให้แหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลขายหาดเป็นเขตปลอดบุหรี่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของ ผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535

 ทราบถึงปัญหา และแนวทางในการดำเนินการ การจัดการเขต ปลอดบุหรี่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด ว่าควรมีการดำเนินการ จัดการอย่างไร และควรจัดพื้นที่ในการคุ้มครองโดยกำหนดให้เป็นเขตปลอด บุหรี่ทั้งหมดหรือกำหนดเฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล

219

ชุวยหาด

 ทราบถึงทัศนคติ ความรู้ ความต้องการ ปัญหา และความคิดเห็นที่ มีต่อการกำหนดและการดำเนินการให้แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดเป็น เขตปลอดบุหรี่ของนักท่องเที่ยวทั้งที่เป็นผู้สูบบุหรี่ และผู้ไม่สูบบุหรี่
 เป็นแนวทางในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในสถานที่ ท่องเที่ยว เป็นการสร้างเสริมสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ และเป็นการป้องกันและลดผู้ป่วยด้วยโรคที่เกิด จากควันบุหรี่

 เป็นแนวทางในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลขายหาดว่าเป็นสถานที่ที่เป็นเขตปลอดบุหรี่ เพื่อช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว ของประเทศไทย

 เพื่อเป็นข้อมูลแก่หน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น กระทรวง สาธารณสุข ผู้บริหารระดับจังหวัด อำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย สามารถนำข้อมูล จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานต่อไป

เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการวิจัยต่อไป

8. ได้น้ำผลการวิจัยออกเผยแพร่ บริการความรู้แก่ประชาชน หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพและในเชิงสำรวจ

โดยการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารไม่ว่า จะเป็นกฎหมาย หนังสือทางราชการ ระเบียบทางราชการที่เกี่ยวข้อง บทความ

รายงานการประชุม หนังสือ งานวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการตอบ แบบสอบถามของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาสรุป วิเคราะห์ ผลและกำหนดประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง แล้วนำผลสรุป ข้อมูล ประเด็น ปัญหาที่เฉพาะเจาะจงมาวิเคราะห์สรุปเสนอแนะแนวทาง ในการแก้ปัญหา สำหรับการศึกษาวิจัยในเชิงสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึงความรู้กฎหมาย ทัศนคติ และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดซึ่งเป็นผู้ไม่สูบบุหรี่ ว่ามีความ คาดหวัง ความพึงพอใจ ความคิดเห็นหรือไม่อย่างไร มีปัญหาอุปสรรคใน สายตาของนักท่องเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดอย่างไร ควร ได้รับการแก้ไขอย่างไรบ้าง เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึง ความรู้กฎหมาย ทัศนคติ และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดซึ่งเป็นผู้สูบบุหรี่ ว่ามีความติง พอใจ ความคิดเห็นหรือไม่อย่างไร มีปัญหาอุปสรรคในสายตานักท่องเที่ยว บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดอย่างไร ควรได้รับการแก้ไขอย่างไร บ้าง แล้วนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ประเด็นปัญหา สรุป เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ู แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวบริเวณ ชายหาดซึ่งติดกับทะเล

ภาคต่างๆ ในประเทศไทย หมายถึง ประเทศไทยแบ่งออกเป็น 6 ภาค ตามการแบ่งภาคตามที่กำหนดไว้ในอักขรานิกรมภูมิศาสตร์ไทย⁵ ราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 1 ปี 2525 โดยแบ่งออกเป็น 6 ภาค ได้แก่ 1. ภาคเหนือ ประกอบด้วย 9 จังหวัด คือ เซียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์ 2. ภาคกลางประกอบด้วย 22 จังหวัด คือกรุงเทพฯ กำแพงเพชร ซัยนาท นครปฐม นครนายก นครสวรรค์ นุนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี อ่างทอง อุทัยธานี 3. ภาคตะวันออกประกอบด้วย 7 จังหวัด คือ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ้ ขลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว 4.ภาคตะวันตก ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ กาญจนบุรี ตาก ประจวบคีรีขั้นธ์ เพชรบุรี ราชบุรี 5.ภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัดคือ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปิดตานี้ พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี และ6.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย 19 จังหวัด คือ กาฬสินธ์ ขอนแก่น ขัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี

^ь ราขบัณฑิตยสถาน. *อักขรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย ฉบับราขบัณฑิตยสถาน*. เล่มที่ 1. 2525. หน้า 3-18.

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนทั่วไปจากบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดต่างๆ โดยเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 330 คน โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกระจายตามแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดที่สำคัญในจังหวัดต่างๆ ของภาคตะวันออก ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดในจังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัด จันทบุรี และจังหวัดตราด

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

 แบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 4 จังหวัดในภาคตะวันออกที่มีแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด คือ จังหวัดขลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด

2. คัดเลือกการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายของแต่ละจังหวัดในภาค ตะวันออกที่มีแหล่งหองเที่ยวทะเลขายหาด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทะเล ชายหาดบางแสน แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทะเลขายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทะเลขายหาดแหลมแม่พิมพ์ จังหวัดระยอง แหล่ง ท่องเที่ยวบริเวณทะเลขายหาดของอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี แหล่ง ท่องเที่ยวบริเวณทะเลขายหาดของเกาะช้าง จังหวัดตราด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยพัฒนาสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี นโยบาย บทความ หนังสือ และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง โดยเป็นแบบสอบถามสำหรับประชาชนที่มาท่องเที่ยวบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดทั้งที่เป็นผู้สูบบุหรี่ และผู้ไม่สูบบุหรี่ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลชายหาด เช่น การเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ใกล้ชิด การก่อความ รำคาญแก่นักท่องเที่ยว ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นสำหรับแนวทางในการคุ้มครองสุขภาพของ ผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด เช่น ควรออก กฎหมายคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ให้ครอบคลุมถึงบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อการสูบบุหรี่ใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นโดย ศึกษานโยบาย กฎหมาย หนังสือ เอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การคุ้มครองผู้ ไม่สูบบุหรี่เพื่อประกอบการสร้างแบบสอบถาม และสร้างขึ้นตามกรอบข้อมูลที่ ต้องการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำเสนอปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ และ นำมาแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบ ถามมาทดสอบความเที่ยงโดยได้นำมาทดสอบกับนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาด บางแสน จำนวน 40 ชุด เพื่อหาความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหลังจากวิเคราะห์แล้วมีผลค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม ใดยหลังจากวิเคราะห์แล้วมีผลค่าความเชื่อมั่นในระดับ 0.94 จากนั้นสุดท้าย นำกลับมาปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งแล้วจึงนำแบบสอบถาม ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผลการศึกษาวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง "แนวทางการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองสุขภาพของผู้ ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดในภาคตะวันออกของ ประเทศไทย" นี้ได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่าบุคคลทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานใน การที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ ดีต่อสุขภาพ มีสิทธิที่จะหายใจด้วย อากาศที่บริสุทธิ์ ดังนั้นเมื่อมีผู้สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาด จึงเป็นการรบกวนสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล โดยเฉพาะบุคคลผู้ไม่สูบ บุหรี่ที่ต้องหายใจเอาอากาศที่มีควันบุหรี่ซึ่งมีสารพิษต่อร่างกายปะปนอยู่เข้าไป จึงต้องมีการดูแลคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่

เป็นทะเลชายหาดโดยออกประกาศกำหนดให้แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาดเป็นสถานที่สาธารณะที่ได้รับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 การที่ต้องอยู่ในบรรยากาศที่ผู้อื่นสูบบุหรี่ ควันบุหรี่จะทำให้เกิดอาการ เคืองตา ปวดศีรษะ คัดจมูก น้ำมูกไหล โดยเฉพาะผู้ที่มีอาการหอบหืด โรค หัวใจ โรคหลอดลมอักเสบ จะทำให้มีอาการของโรคเพิ่มมากขึ้น⁶ การสูบบุหรื จึงมีโทษทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น และบุคคลทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการที่จะ อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพดีต่อสุขภาพ มีสิทธิที่จะหอยใจด้วยอากาศที่ บริสุทธิ์ ดังนั้นเมื่อมีผู้สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเพียรพื้เป็นทะเลขายหาด จึง เป็นการรบกวนสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ที่มาเที่ยวใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดย่อมต้องการอากาศที่บริสุทธิ์ การที่ มีผู้สูบบุหรี่ย่อมเป็นการรบกวนผู้ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่ในบริเวณเดียวกันหรือโกล้เคียง กับผู้สูบบุหรี่ที่จะต้องสูดดมควันบุหรี่มือสองเข้าร่างกายอันเป็นภัยคุกคาม สุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่จากการต้องหายใจเอาอากาศที่มีควันบุหรี่ซึ่งมีสารพิษ < ต่อร่างกายปะปนอยู่เข้าไป ทั้งที่บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด ้ควรจะเป็นสถานที่ที่มีสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ มีอากาศที่ดีต่อสุขภาพ ด้วยเหตุ นี้จึงควรมีการดูแลค้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลซายหาด เพื่อป้องกันภัยคุกคามสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื่ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบ แบบสอบถามของประชาชนที่มาท่องเที่ยวอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลขายหาดในจังหวัดต่างๆ ของภาคตะวันออกของประเทศไทย คือ จังหวัด ชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด ทั้งที่เป็นผู้สูบบุหรี่และ ผู้ไม่สูบบุหรี่ จำนวน 330 คน เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิง สำรวจแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาสรุป วิเคราะห์ผลและกำหนด ประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจงและมาวิเคราะห์สรุปเสนอแนะแนวทางในการ แก้ปัญหา ซึ่งจากการศึกษาวิจัยสามารถสรุปผลข้อมูลของการตอบแบบ

⁶กลุ่มควบคุมการบริโภคยาสูบ สำนักโรคไม่ติดต่อ *เล่มเดิม*. หน้า 3-4.

สอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 330 คน จากแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาดที่สำคัญในจังหวัดต่างๆ ของภาคตะวันออก ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลซายหาดในจังหวัดขลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัด ตราด โดยคัดเลือกการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายของแต่ละจังหวัด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทะเลซายหาดบางแสน แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทะเล ชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทะเลซายหาดแหลมแม่ พิมพ์ จังหวัดระยอง แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทะเลซายหาดของอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทะเลซายหาดของอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทะเลซายหาดของอ่าวคุ้งกระเบน

225

มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศ หญิงมากกว่าเพศซาย โดยคิดเป็นร้อยละ 54.50 ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 26 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.80 และมีอายุเฉลี่ยเหากับ 32 ปี ผู้ตอบ แบบสอบถามจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.30 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นโสดมากที่สุด จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยสูบบุหรี่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.40 และจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีคนในครอบครัวสูบบุหรี่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.60

ปัญหาจากการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาด

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ประสบปัญหาและมีความ รู้สึกถึงระดับปัญหาจากการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาดค่อนข้างมาก (x̄ = 3.79) เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาจากการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลชายหาดเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ประสบปัญหาจาก การสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดและมีความรู้สึกเกี่ยว

กับระดับของปัญหาจากจำนวน 11 ปัญหาที่เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดเป็นลำดับตามระดับปัญหาที่ได้ประสบ ดังนี้ 1. การเกิดเศษขยะจากก้นบุหรี่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาดมีระดับปัญหามาก (x̄ = 4.63)

 การสูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ใกล้ชิด มีระดับปัญหา ค่อนข้างมาก (x = 4.44)

 การสูบบุหรี่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อบุตรหลานที่ไปท่องเที่ยวด้วยกันมี ระดับปัญหาค่อนข้างมาก (X = 4.37)

4. เมื่อมีผู้สูบบุหรี่ในสถานที่ท่องเที่ยวทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่ มีความสุขในการท่องเที่ยวมีระดับปัญหาต่อนข้างมาก (x̄ = 4.26)
5. การสูบบุหรี่ก่อความรำคาญแก่นักท่องเที่ยว มีระดับปัญหาต่อนข้าง มาก (x̄ = 4.25)

 6. การจัดพื้นพี่สำหรับผู้สูบบุหรี่โดยเฉพาะในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลขายหาดมีระดับปัญหาค่อนข้างมาก (X = 4.01)
 7. การรณรงค์เลิกสูบบุหรี่ มีระดับปัญหาค่อนข้างมาก (X = 3.93)

8. การรณรงค์เลิกสูบบุหรี่ตรงกลุ่มเป้าหมาย มีระดับปัญหาปานกลาง (X = 3.50)

 9. อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการห้ามสูบบุหรี่ใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด มีระดับปัญหาปานกลาง (X = 3.33)
 10. การสูบบุหรี่ทำให้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยเสียมี ระดับปัญหาปานกลาง (X = 2.79)

 มีการทะเลาะวิวาทระหว่างผู้สูบบุหรี่กับนักท่องเที่ยวในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด มีระดับปัญหาน้อย (X = 2.23) แนวทางในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด

จากการศึกษาในภาพรวมพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น ค่อนข้างเห็นด้วยเกี่ยวกับแนวทางในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด ($\overline{x} = 3.01$) โดยเมื่อพิจารณาแนวทางในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาดเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย ค่อนข้างเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ต่อแนวทางในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลซายหาด ดังนี้

 ควรอนุญาตให้สูบบุหรี่เฉพาะบางบริเวณของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลชายหาด จัดพื้นที่สำหรับผู้สูบบุหรี่ไว้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความ คิดเห็นว่าเห็นด้วยกับแนวทางนี้ (X = 3.56)
 ควรออกกฎหมายคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ให้ครอบคลุมถึง บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความ

์ คิดเห็นที่ค่อนข้างเห็นด้วย (X = 3.42)

 จัดให้มีป้ายโฆษณาโทษของบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลขายหาด ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นที่ค่อนข้างเห็นด้วย (x = 3.28)

 4. ควรจัดเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจตามกฎหมายในการห้ามสูบ บุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับ ความคิดเห็นที่ค่อนข้างเห็นด้วย (X = 2.98)

 ควรรณรงค์ห้ามสูบบุหรี่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นที่ค่อนข้างเห็นด้วย (X = 2.98)
 ควรห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด (จัดเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด) ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นที่ ค่อนข้างเห็นด้วย (X = 2.60) ควรห้ามขายบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย (X = 2.25)

ความคิดเห็นที่มีต่อการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลชายหาด

จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งที่เป็นผู้สูบบุหรี่และเป็น ผู้ไม่สูบบุหรี่มีความคิดเห็นว่าการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาดควรสูบได้เฉพาะในบริเวณที่จัดพื้นที่ให้สูบบุหรี่ได้มากที่สุด จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 86.70

จากผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพบร่า บุคคลที่ไม่ เคยสูบบุหรี่เลยมีความคิดเห็นต่อการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลซายหาดว่าควรให้มีการสูบบุหรี่ได้เฉพาะในบริเวณที่จัดพื้นที่ให้สูบบุหรี่ได้ มากที่สุด จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90

นอกจากนั้นจากผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีบุคคลอื่นในครอบครัวสูบบุหรี่ ในบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด มีความคิดเห็นว่าควรให้มีการสูบบุหรี่ได้เฉพาะ ในบริเวณที่จัดพื้นที่ให้สูบบุหรี่ได้มากที่สุด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดย ศึกษาจากเอกสารทั้งที่เป็น กฎหมาย หนังสือทางราชการ ระเบียบทางราชการ ที่เกี่ยวข้อง บทความ รายงานการประชุม หนังสือ งานวิจัยแนวคิดเกี่ยวกับการ คุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ ซึ่งผู้วิจัยพบว่าแนวความคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพ ของผู้ไม่สูบบุหรี่นั้น มีหลักอุดมการณ์ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขององค์การ สหประชาชาติ (ปี 1948) มาตราแรกบ่งว่ามนุษย์ทั้งปวงเกิดมาเป็นเสรี และ เสมอเท่าเทียมกันในเกียรติศักดิ์และสิทธิ จุดเด่นของหลักการนี้คือ การย้ำให้ เราสำนึกคุณค่าของความเป็นมนุษย์ เป็นการกระตุ้นให้เรามองเห็นอันตราย ของระบอบอำนาจนิยม' แต่อย่างไรก็ตามเสรีภาพตามแนวความคิดทฤษฏี

[′] ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, กาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ. *วิถีใหม่แห่งการ พัฒนา: วิธีวิทยาศึกษาสังคมไทย*. หน้า 201.

เสรีนิยม ในวรรค 3 ของคำปรารภของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่ง ้สหประชาชาติ ลงวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1948 บัญญัติว่า "ด้วยสาเหตุที่เป็น สิ่งจำเป็นที่สิทธิมนุษยชนควรได้รับการคุ้มครองโดยหลักนิติธรรม ถ้าไม่พึง ประสงค์ให้มนุษย์ต้องถูกบีบบังคับให้หาทางออก โดยการกบฏต่อทรราชและ การกดขี่อันเป็นที่พึ่งแห่งสุดท้าย" จากคำปรารภดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าใน ประชาคมระหว่างประเทศก็ยอมรับแนวความคิดแบบเสรีนิยมดังกล่าวโดยเล็ง เห็นถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน และมาตรา 5 ของคำประกาศสิทธิ มนุษยชนและพลเมือง ลงวันที่ 26 สิงหาคม 1789 ษัญญัติว่า "กฎหมายมีสิทธิ ที่จะห้ามเฉพาะการกระทำที่รบกวนสังคมเท่านั้น สิ่งใดที่ไม่มีกฎหมายห้าม ใคร จะมาห้ามไม่ให้ทำย่อมไม่ได้ และในทำนองกลับกันบุคคลย่อมไม่ถูกบังคับให้ กระทำการในสิ่งที่กฎหมายไม่ได้สั่งให้ทำ"⁸ มีการประกาศหลักการบนพื้นฐาน เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมซึ่งข้อที่ 1 บ่งว่า มนุษย์มีสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีเสรีภาพ มี ความเสมอภาคและมีชีวิตอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ สิ่งเหล่านี้ จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและเต็มไปด้วยความสมบูรณ์ แนวคิด ของคำประกาศนี้บ่งชัดเจนว่า "สิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพเป็นสิทธิมนุษยชน ประเภทหนึ่ง" ซึ่งสันตะปาปาจอห์น ปอลที่ 2 ได้ทรงย้ำสัจธรรมข้อนี้อีกครั้งหนึ่ง เมื่อเดือนธันวาคม ปี (1989⁾ ด้วยหลักแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นบุคคล ทุกคนย่อมมีสิทธิ์ขั้นพื้นฐานในการที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ ดีต่อ สุขภาพ มีสิทธิที่จะหายใจด้วยอากาศที่บริสุทธิ์ การที่ต้องหายใจเอาอากาศที่มี ควันบุหรี่ซึ่งมีสารที่เป็นพิษต่อร่างกายปะปนอยู่ จึงเป็นการรบกวนสิทธิขั้น พื้นฐานของบุคคล โดยเฉพาะบุคคลผู้ไม่สูบบุหรี่ การสูบบุหรี่นั้นนอกจากจะมี ผลต่อผู้สูบโดยตรงแล้ว ยังทำให้ผู้อื่นที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงได้รับควันบุหรี่ ต้องจำยอมหายใจสูดเอาพิษจากควันบุหรี่เข้าไปด้วย และได้รับผลกระทบ การ สูบบุหรี่จึงมีโทษทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น

⁸ เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชนว่าด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย. 2552. หน้า 109.

⁹ ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, กาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ. *วิถีใหม่แห่งการพัฒนา: วิธีวิทยาศึกษาสังคมไทย.* หน้า 209.

นอกจากนั้นด้วยเหตุที่การสูบบุหรี่มีผลเสียต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ องค์การอนามัยโลกจึงมีนโยบายใน การควบคุมยาสูบระหว่างประเทศ (International Tobacco Control Policy) โดยได้มีการประชุมร่างกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control (WHO FCTC)) เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2546 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2548 มีปุระเทศเข้า ร่วมเป็นภาคีถึง 168 ประเทศ ในส่วนของการคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่นั้นจะเห็นว่า ใน Article 4 Guiding principles ข้อ 1 ได้วางกรุญนี่ไว้ว่า Every person should be informed of the health consequences, addictive nature and mortal threat posed by tobacco consumption and exposure to tobacco smoke and effective legislative, executive, administrative or other measures should be contemplated at the appropriate governmental level to protect all persons from exposure to tobacco smoke"10 ซึ่งมี สาระส่วุคัญว่าบุคคลทุกคนควรได้รับแจ้งข้อมูลพี่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ธรรมชาติ กจรุเสพติด และผลของการบริโภคยาสูบ และการสูดดมควันยาสูบ รัฐบาลควร จัดการด้วยมาตรการต่างๆ โดยออกกฎหมาย หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมในการ

คุ้มครองบุคคลทุกคนจากการสูดดมควันยาสูบ

จากการศึกษาวิเคราะห์และสำรวจข้อมูลทั้งในเชิงคุณภาพและเชิง สำรวจพบว่าการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดก่อให้เกิด ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลชายหาด ปัญหาเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่ สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดและปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จากการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด การสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด อันตรายต่อสุขภาพอย่างร้ายแรงแต่ก็เป็นปัญหาก่อภัยคุกคามต่อสุขภาพของผู้

¹⁰ The World Health. WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL. Web. www.who.int/fctc/en/. 24 Feb 2010 ไม่สูบบุหรี่ และก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้น เช่น การสูบบุหรี่ทำให้มีการเกิดเศษ ขยะจากก้นบุหรี่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด การสูบบุหรี่เป็น อันตรายต่อสุขภาพของผู้ใกล้ชิด การสูบบุหรี่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อบุตรหลานที่ ไปท่องเที่ยวด้วยกัน การที่มีผู้สูบบุหรี่ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่มีความ สุขในการท่องเที่ยว ก่อความรำคาญแก่นักท่องเที่ยว

สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหานั้น จากการศึกษาวิเคราะห์และสำรวจ ข้อมูลในการวิจัยแล้วผู้วิจัยพบว่าหากต้องการแก้ไขหรือลดปัญหาที่เกิดจาก การสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดต้องดำเนินการในการ แก้ปัญหา 2 ประการ คือ

1. แนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด จากการศึกษาวิจัยพบว่า เนื่องจาก ไม่มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาดตามกฎหมาย จึงควรมีการออกกฎหมายลุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบ บุหรี่ให้ครอบคลุมถึงบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด เพื่อคุ้มครอง ัสขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดให้พ้นจาก การสูดดมควันบุหรี่ที่ตนเองไม่ได้สูบนั้น จะเห็นว่าประเทศไทยเรามีกฎหมาย คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 อยู่แล้ว ซึ่งในตัวบทกฎหมาย ดังกล่าวได้มีการให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในการกำหนด ชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบ บุหรี่ โดยอาศัยอำนาจการออกประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตามมาตรา 4(1) ของพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สุบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ที่วางหลักว่า ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจใน การประกาศในราชกิจจานเบกษาในการกำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่ สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ว่าหมายถึงสถานที่ใดบ้าง ที่ได้รับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางในการแก้ ปัญหาว่า ควรมีการกำหนดประกาศให้แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดเป็น สถานที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ก่อน

 แนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด จากการศึกษาวิจัยพบ ว่ามีปัญหาการจัดพื้นที่สำหรับผู้สูบบุหรี่โดยเฉพาะในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลขายหาด ซึ่งในการจัดพื้นที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขวยหาด นั้นควรจัดเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด หรือควรจัดพื้นที่บางสวนสำหรับผู้สูบบุหรื่ ไว้ให้ ซึ่งจากการสำรวจแบบสอบถาม ผู้ตอบแบษสอบถามส่วนใหญ่มีแนวคิด เกี่ยวกับการจัดพื้นที่ในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม้สูบบุหรี่ว่าควรอนุญาตให้ สูบบุหรื่เฉพาะบางบริเวณของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด (จัดพื้นที่ สำหรับผู้สูบบุหรี่ไว้ให้) ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางว่าควรกำหนดจัดพื้นที่ใน บริเวณแหล่งท่อมที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดให้ชัดเจนว่าเขตพื้นที่บริเวณใดของ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดบริเวณใดที่จัดให้เป็นเขตสูบบุหรี่หรือ บริเวณใดที่จัดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ โดยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพ ิของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 มาตรา 4(2) ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขมีอำนาจในการกำหนดบริเวณเขตพื้นที่ของสถานที่สาธารณะนั้นว่า ให้เป็นเขตสูบบูหรื่หรือเขตปลอดบูหรี่ จึงควรมีการกำหนดการจัดพื้นที่ให้

ชัดเจน นอกจากนั้นควรจัดให้มีป้ายโฆษณาโทษของบุหรี่ในบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด ควรจัดเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจตาม กฎหมายในการห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด รวม ทั้งควรรณรงค์ห้ามสูบบุหรี่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด

ตารางที่ 1 ปัญหาจากการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลชายหาด

ข้อคำถาม	$\overline{X}$	SD	ระดับปัญหา
ภาพรวม	3.79	0.58	ค่อนข้างมาก
การสูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ใกล้ชิด	4.44	0.59	ค่อนข้างมาก
การสูบบุหรี่ก่อความรำคาญต่อนักท่องเที่ยว	4.25	0.74	ค่อนข้างมาก
เมื่อมีผู้สูบบุหรี่ในสถานที่ท่องเที่ยวทำให้เกิด อารมณ์ ความรู้สึกที่ไม่มีความสุขในการท่องเที่ยว	4.26	0.73	ค่อนข้างมาก
การสูบบุหรี่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อบุตรหลานที่ไป ท่องเที่ยวด้วยกัน	4.37	0.77	ค่อมข้างมาก
การสูบบุหรี่ทำให้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของ ประเทศไทยเสีย	2.79	1.25	ปานกลาง
ประเทศเทยเลย การเกิดเศษขยะจากกันบุหรีบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นทะเลซายหาด	4.63	0.54	มาก
การจัดพื้นที่สำหรับผู้สูบบุหรี่โดยเฉพาะในบริเวณ แหล่งห่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด	4.01	0.72	ค่อนข้างมาก
มีการทะเลาะวิวาทระหว่างผู้สูบบุหรี่กับนักท่องเที่ยว ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด	2.23	1.20	น้อย
อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการห้ามสูบ บุหรี่ ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด	3.33	1.23	ปานกลาง
<u>นุการณรงค์เลิกสูบบุหรี่</u>	3.93	1.21	ค่อนข้างมาก
การรณรงค์เลิกสูบบุหรี่ตรงกลุ่มเป้าหมาย	3.50	) 1.23	ปานกลาง

ตารางที่ 2 แนวทางในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด

	ข้อคำถาม	x	SD	ระดับความคิดเห็น
	ภาพรวม	3.01	0.44	ค่อนข้างเห็นด้วย
	ควรห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลขายหาด (จัดเป็นเขตปลอดบุหรี่ ทั้งหมด)	2.60	0.78	ค่อนข้างเห็นด้วย
	ควรอนุญาตให้สูบบุหรี่เฉพาะบางบริเวณ ของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด (จัดพื้นที่สำหรับผู้สูบบุหรี่ไว้ให้)	3.56	0.55	เห็นด้วย
	ควรออกกฎหมายคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบ บุหริ่ให้ครอบคลุมถึงบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นทะเลชายหาด	3.42	0.55	ค่อนข้างเห็นด้วย
	ควรจัดเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจตาม กฎหมายในการห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด	2.98	0.71	ค่อนข้างเห็นด้วย
	ควรรณรงค์ห้ามสูบบุหรี่บริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด	2.98	0.72	ค่อนข้างเห็นด้วย
	จัดให้มีป้ายโฆษณาโทษของบุหรี่ในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลซายหาด	3.28	0.73	ค่อนข้างเห็นด้วย
	ควรห้ามขายบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นทะเลซายหาด	2.25	0.77	ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ เป็นทะเลซายหาด

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ควรห้ามสูบบุหรี่	28	8.50
สูบได้เฉพาะในบริเวณที่จัดพื้นที่ให้สูบบุหรี่ได้	286	86.70
สูบได้		4.80
รวม ๙	330	100.00

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ดังนี้ ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สามารถใช้ศึกษาเป็น ความรู้เบื้องต้นแก่บุคคลทั่วไปที่สนใจ และเป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทาง ในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาด เป็นการสร้างเสริมสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ และเป็นการป้องกันและลดผู้ป่วยด้วยโรคที่เกิด จากควันบุหรี่

2. ข้อมูลจากการวิจัยเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลให้แก่หน่วยงานหรือผู้ เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น กระทรวงสาธารณสุข ผู้บริหารระดับจังหวัด อำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล พนักงาน เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการ ดำเนินงานต่อไป

3. จากการศึกษาวิเคราะห์และสำรวจข้อมูลทั้งในเชิงคุณภาพและเชิง สำรวจพบว่า การสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด แม้ไม่ ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอย่างร้ายแรงแต่ก็เป็นปัญหาก่อภัยคุกคามต่อ สุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้น เช่น การสูบบุหรี่ทำให้มี การเกิดเศษขยะจากก้นบุหรี่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด การสูบ บุหรื่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ใกล้ชิด การสูบบุหรี่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อบุตร หลานที่ไปท่องเที่ยวด้วยกัน การที่มีผู้สูบบุหรี่ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่มี ความสุขในการท่องเที่ยว ก่อความรำคาญต่อนักท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยขอเสนอ แนะว่าควรต้องดำเนินการในการแก้ปัญหา โดยการออกกฎหมายคุ้มครอง สุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ให้ครอบคลุมถึงบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาด เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาด เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น ทะเลขายหาดให้พ้นจากการสูดดมควันบุหรี่ที่ตนเองไม่ได้สูบนั้น โดยอาศัย อำนาจการออกประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตามมาตรา 4(1) ของพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ที่วาง หลักว่า ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจในการประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาในการกำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มี การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ผู้วิจัยจึงเลนอแนวทางในการแก้ปัญหาว่าควร มีการกำหนดประกาศให้แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาดเป็นสถานที่

สาธารณะตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ก่อน

 4. ผู้วิจัยขอเล่นอแนะเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ ไม่สูบบุหรี่ในบริโวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดว่า จากผลการศึกษา สำรวจพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามตามกลุ่มเป้าหมายทั้งที่เป็นผู้สูบบุหรี่และไม่ สูบบุหรี่มีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ว่า ควรอนุญาตให้สูบบุหรี่เฉพาะบางบริเวณของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเล ชายหาด (จัดพื้นที่สำหรับผู้สูบบุหรี่ไว้ให้) จึงขอเลนอแนะไว้เป็นแนวคิดต่อ หน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ที่นำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์
 5. ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า จากผลการศึกษาสำรวจพบว่าผู้ตอบแบบ สอบถาม ค่อนข้างเห็นด้วยในการจัดให้มีป้ายโฆษณาโทษของบุหรี่ในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาด รวมทั้งควรรณรงค์ห้ามสูบบุหรี่บริเวณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดจึงขอเลนอแนะต่อหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้อง

ต่างๆ ที่นำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์

 ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าควรจัดเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจตาม กฎหมายในการห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลขายหาด จึง ขอเสนอแนะต่อหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ที่นำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยขั้นต่อไป

 ควรมีการวิจัยสำรวจศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบัญหาของการ ดำเนินการจัดแบ่งพื้นที่ที่เป็นเขตปลอดบุหรี่กับเขตสูบบุหรี่
 ควรมีการวิจัยสำรวจศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการ ดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายในการห้ามสูบบุหรี่ใน บริเวณแหล่งท่องเที่ยว

บรรณานุกรม

กลุ่มควบคุมการบริโภคยาสูบ สำนักโรคไม่ติดต่อ. *บุหรี่หรือสุขภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546. เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชนว่าด้วยรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 4, (แก้ไขเพิ่มเติม), กรุงเทพมหานคร: วิญญชน, 2552.

จรัญ โฆษณานั้นท์. *นิติปรัชญาแนววิพากษ์.* กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม, 2550. ชลธาร วิศรุตวงศ์ และคณะ. *รวมกฎหมายยาสูบ Tobacco Law*. กรุงเทพ มหานคร: สูตรไพศาล, 2542.

ซูขัย ศุภวงศ์. วิวัฒนาการของการควบคุมการบริโภคยาสูบในเมืองไทย. เว็บ. http://advisor.anamai.moph.go.th/tamra/smoke01.html/. 24 กุมภาพันธ์ 2553

เนาวรัตน์ เจริญค้า และคณะ. การทบทวนองค์ความรู้ การควบคุมการบริโภค ยาสูบ. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร: บริษัทศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์

ดำกัด, 2549.

ประกิต วาที่สาธกกิจ. เมื่องหน้า-เบื้องหลัง การบ้านการเมืองเรื่องบุหรี่บันทึกไว้ เป็นประวัติศาสตร์ เล่ม 3. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน, 2551.

_____. สู*้เพื่อไทย ไร้ควันบุหรี่.* พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน, 2551.

- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, กาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ. ว*ิถีใหม่ แห่งการพัฒนา: วิธีวิทยาศึกษาสังคมไทย.* พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549
- เพ็ญพักตร์ จันทศร,มณฑา เก่งการพานิช และลักขณา เติมศิริกุลชัย. "ปัจจัย ทำนายการตอบสนองต่อนโยบายและมาตรฐานการควบคุมการบริโภค ยาสูบของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบใน จังหวัดชลบุรี". *วารสารควบคุมยาสูบ*. 1.1 (2550). 24-35.

ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535. พ.ศ. 2535. เล่ม 109 ตอนที่ 40. 2535.

- มณฑา เก่งการพานิซ, ลักขณา เติมศีริกุลขัย และธราดล เก่งการพานิซ. สถานการณ์การดำเนินงานและความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติคุ้มครอง สุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535. เว็บ. http://www.ashthailand.or.th/. 24 กุมภาพันธ์ 2553.
- ราชบัณฑิตยสถาน. อักขรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่มที่ 1, 2525.
- ลักขณา เติมศีริกุลซัย. "บทบาทการควบคุมยาสูบของประเทศไทยในเวทีโลก". ว*ารสารควบคุมยาสูบ*. 1.1 (2550). 70:76.

ศรีประภา เพชรมีศรี. สิทธิในสุขภาพ: จากเสรีนิยมสู่ชุมชนนิยม. เว็บ.http:// dspace.hsri.or.th/dspace/handle/123456789/2054. 24 กุมภาพันธ์ 2553.

0

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. การประชุมวิชาการบุหรีและ สุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 4 วันที่ 1 - 2 กุมภาพันธ์ 2548 ณ โรงแรม มิราเคิลแกรนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัย และจัดการความรู้เพื่อการควบคุมการบริโภคยาสูบ, 2548. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2549 เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มี การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตาม กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2535. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. สถานการณ์การสูบบุหรี่ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2550. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 10, กรุงเทพมหานคร: เพื่องฟ้าพริ้นติ้ง, 2540. สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. *วิทยาการวิจัยทางนิติศาสตร์.* พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

หทัย ซิตานนท์. *กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย, 2545.

The World Health Organization.WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL. 2003. Web. http://www.who.int/fctc/en/. 24 Feb 2010.

